

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa D. W.

przeciwko A. Spółce z o.o. w C.

o odszkodowanie z tytułu rozwiązania umowy o pracę przez pracownika bez wypowiedzenia na skutek naruszenia przez pracodawcę podstawowych obowiązków, o wynagrodzenie za czas gotowości do pracy i sprostowanie świadectwa pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 września 2016 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Spółecznych w C.

z dnia 11 czerwca 2015 r., sygn. akt IV Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w C. wyrokiem z dnia 11 czerwca 2015 r. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w C. z dnia 2 października 2014 r. i zasądził od pozwanych A. Spółka z o.o. w P. i A. Spółka z o.o. w C. wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy.

Analiza wyводу dokonanego przez Sąd odwoławczy pozwala sądzić, że między powodem a pozwanymi nie doszło do udzielenia urlopu bezpłatnego w okresach przestoju. W tym celu Sąd ten wskazywał, że zgromadzony materiał dowodowy implikuje obraz praktyki stosowanej u pozwanej - dotyczącej „wysyłania”

pracowników na urlopy bezpłatne w okresach przestoju. Sąd Okręgowy ustalił też, że to pracodawcy inicjowali podpisywanie przez pracowników wniosków urlopowych, a ci czynili to w sytuacji przymusu ekonomicznego.

Mając na uwadze dokonane ustalenia Sąd Okręgowy wskazał, że art. 174 k.p. powinien podlegać wykładni funkcjonalnej. W myśl tego przepisu urlop bezpłatny powinien zostać udzielony na pisemny wniosek pracownika, a zatem konstrukcja ta nie polega na „wysyłaniu” pracownika na taki urlop przez pracodawcę, nawet przy zachowaniu wymogów formalnych, w postaci podpisanego pisemnego wniosku pracownika. Następuje bowiem wówczas niejako odwrócenie sytuacji. Tymczasem funkcją art. 174 k.p. jest ochrona pracownika przed praktykami ujawnionymi w ustalonym stanie faktycznym. W tym kontekście Sąd Okręgowy zauważył, że niedopuszczalne jest przerzucanie ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej z pracodawcy na pracownika, poprzez „wysyłanie” pracowników na urlopy bezpłatne - kiedy okresowo nie ma pracy.

Skargę kasacyjną wywiódł pozwany A. Spółka z o.o. w C.. Wskazał, że za jej przyjęciem do rozpoznania przemawia zagadnienie prawne, sprowadzające się do pytania, czy przepis art. 174 k.p. może podlegać wykładni funkcjonalnej, określonej jako ochrona pracownika przed praktykami pracodawcy, w oderwaniu od wykładni oświadczeń woli na podstawie art. 65 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Zdaniem skarżącego rozszerzanie katalogu podstaw uchylania się przez osoby pełnoletnie i posiadające pełną zdolność do czynności prawnych od skutków złożonych przez nich oświadczeń woli poprzez zastosowanie wykładni funkcjonalnej przepisów regulujących określone umowy może prowadzić do powstania stanu niepewności prawnej i skutkować rozbieżnością w orzecznictwie sądów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Istotność zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. polega na tym, że jego przedmiotem jest kwestia prawna, a nie faktyczna. Pozwany nie zastosowała się do tego kanonu (być może sugerował się nie do końca klarownymi wypowiedziami Sądu odwoławczego). Pyta bowiem, czy art. 174 k.p.

może podlegać wykładni funkcjonalnej, określonej jako ochrona pracownika przed praktykami pracodawcy, w oderwaniu od wykładni oświadczeń woli na podstawie art. 65 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Rzecz w tym, że aspekt związany z dyrektywami preferencji wykładni przepisu prawa materialnego nie wchodzi w relację z czynnikiem odnoszącym się do sfery faktów, a za taki należy uznać odtworzenie treści oświadczeń woli stron. Sąd odwoławczy w istocie uznał, że nie doszło do udzielenia powodowi urlopu bezpłatnego w myśl art. 174 § 1 k.p. W konsekwencji na odtworzenie zakresu desygnatów art. 174 § 1 k.p. nie ma wpływu wynik ustaleń faktycznych, związanych z analizą oświadczeń stron. Występuje jednak zależność odwrotna, do której zdaje się nawiązywał Sąd drugiej instancji. Sprowadza się ona do przyjęcia, że stosowanie art. 65 k.c. do stosunków pracy odbywa się w myśl art. 300 k.p., czyli odpowiednio. W konsekwencji zachodzi potrzeba uwzględnienia specyfiki prawa pracy, w tym ochronnego celu umowy o pracę (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 1999 r., I PKN 474/98, OSNAPiUS 2000 nr 5, poz. 177). Znaczy to tyle, że art. 174 § 1 k.p.c., ze względu na swój wymiar ochronny, może mieć wpływ na ocenę treści i skuteczności oświadczeń woli. Nie jest jednak tak, że to art. 65 k.c. modeluje rozumienie art. 174 § 1 k.p.

Reasumując, ze względu na zaprezentowaną wadliwość przy sformułowaniu zagadnienia prawnego, nie sposób twierdzić, że charakteryzuje się ono istotnością, mającą znaczenie dla praktyki stosowania prawa i rozwoju instytucji prawnej określonej w art. 174 § 1 k.p. Dlatego nie doszło do ziszczenia się przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c. i należało orzec jak w sentencji.